

SZAKDOLGOZAT

Zádori Bálint

2024

A kutatás célja a Sauvignon blanc szőlőfajta növekedésének, fejlődésének és termés hozamának vizsgálata különböző metszés módok alkalmazása mellett. Az ültetvény a Csongrádi Borvidék Mórahalom-Pusztamérgesi hegyközség területén Domaszék közigazgatási határain belül Szegedhez közel található.

Négy sor szőlővel dolgoztam végig. A négy sor szőlőt különböző metszés módokkal metszettem meg, majd a metszés módok közötti különbségeket elemeztem az egyes sorok hajtásválogatásával vagy anélküli kezelésével. Mind a két esetben rövidcsapos metszést alkalmaztam, a különbség csupán annyi, hogy két sornál 4 db 2 rügyes csapot hagytam a tőkén, ami összesen 8 rügyet jelent, a másik két sornál pedig ennek a dupláját hagytam, 8 db 2 rügyes csapot. A két 8 rügyes metszést alkalmazott sorból az egyiket hajtás válogatom, így csak 8 hajtásom lesz a tőkén, a másik sornál nem végzem ezt el. Illetve a 16 rügyes módszerénél is csak az egyik sort hajtás válogatom. Ezáltal a cél annak meghatározása, hogy milyen hatással van a hajtásválogatás és a metszés mód kombinációja a szőlő tőkéinek növekedésére, a fürtök méretére és minőségére, valamint a szőlőtőkék időjárási viszonytagságokkal szembeni ellenállóképességére.

Az év során végzett folyamatos megfigyelések során azt vizsgáltam, hogyan reagálnak a különböző metszés módokkal kezelt sorok az időjárási változásokra, a hőmérséklet-ingadozásokra, a csapadékokra és a napsütésre. Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy a hajtásválogatás milyen módon befolyásolja a növekedést és a növények vitalitását, illetve hogy ez a technika hogyan módosítja a fürtök és bogyók fejlődését, érési folyamatát, valamint az érett termés minőségét.

A kísérlet eredményei alapján a négyféle metszés módból fakadó különbségek átfogó képet adnak arról, hogy a metszési stílus és a hajtásválogatás hogyan befolyásolja a Sauvignon Blanc termésmennyiségét, a cukortartalmat, a savtartalmat, valamint a fürtök minőségét.

Az első sor, ahol 4 db 2 rügyes csappal és hajtásválogatással dolgoztam, 175 kg össztermést adott, 24-es Brix értékkel és 6,3 g/l savtartalommal. A hajtásválogatás következtében kisebb lett az össztermés, viszont magasabb a cukorfok, a savtartalom pedig alacsonyabb a többinél.

A harmadik sor, ahol 8 db 2 rügyes csapot alkalmaztam hajtásválogatással, 330 kg össztermést hozott 22 Brix cukorfokkal és 6,5 g/l savtartalommal. Ez szintén magasabb cukortartalmat eredményezett a nem válogatott sorokhoz képest, ami arra utal, hogy a hajtásválogatás, még nagyobb rügysterhelés esetén is, javítja a bogyók minőségét.

A második és negyedik sorokban, ahol nem végeztem hajtásválogatást, a szőlőtőkék sűrűbb lombozattal rendelkeztek, ami magasabb hozamot eredményezett, viszont a cukorfok alacsonyabb maradt. A második sor (4 db 2 rügyes csap, válogatás nélkül) 380 kg össztermést hozott, 21-es Brix értékkel és 6,5 g/l savtartalommal, míg a negyedik sor (8 db 2 rügyes csap, válogatás nélkül) 470 kg termést eredményezett, szintén 21-es Brix cukorfokkal és 6,6 g/l savtartalommal.

A sűrűbb lomb esetében a bogyók érése lassulhat, mivel kevesebb napfény és levegő áramlik a fürtökhöz, ami a cukortartalom csökkenéséhez vezethet. Ez a megfigyelés alátámasztja, hogy a túl sűrű lombozat kedvezőtlen lehet, ha a cél a cukortartalom növelése és a savszint optimalizálása, illetve növényvédelmi szempontból is hamarabb jelentkeznek betegségek a sűrűbb lombozatú tőkéknél, hiszen nem megfelelő a szellőzőtsége, és a permetszer is nehezebben jut a takarásban lévő fürtökhöz, levelekhez.

Az elemzések alapján megállapítható, hogy a metszés és a hajtásválogatás nemcsak a termés hozamot, hanem a szőlő minőségi paramétereit is jelentős mértékben befolyásolja. Az egyes metszésmódok alkalmazása eltérő eredményeket hozott, melyek különösen fontosak az alföldi termőhelyek speciális körülményei között, ahol a magasabb hőmérséklet, az aszály, valamint az egyre korábbi szüret egyaránt kihívásokat jelentenek a szőlőtermesztés számára.

A hajtásválogatás általában kedvezőbb minőségi mutatókat eredményezett, ugyanakkor csökkentette a termés hozamot, míg a sűrűbb lombozatú metszési technikák növelték a hozamot, de a szőlő beltartalmi értékeinek romlásával jártak. Ezek az eredmények fontos tanulságot nyújtanak a borászatok számára, különösen abban, hogy az alkalmazott metszési technikák kiválasztása a termelési célok figyelembevételével történjen. Prémium minőségű bor készítése esetén a hajtásválogatás javasolt, míg mennyiségi célok esetén a sűrűbb lombozatú módszerek előnyösebbek lehetnek.

A dolgozat eredményei alapján fontos a klímahatások és az alkalmazott technikák alapos megértése, hogy a termesztők rugalmasan alkalmazkodhassanak az időjárási kihívásokhoz, optimalizálva a hozamot és a minőséget a változó környezeti feltételek mellett is.